Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell).

Ngày thứ sáu 12 Janvier 1934

Ngày 27 tháng 11 (thiều) năm Qui-Dậu

LỤC TỈNH TÂN VĂN

Năm thứ 27
Số 4581

GIÁ BÁO

Một năm.....	12$00
Sáu tháng....	6.50
Ba tháng....	3.50
Mỗi số......	0 06

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIII°)

TRONG KỊCH TRƯỜNG....

Các ông chủ gánh hát có vui lòng cho các báo phê-bình tuồng không?

Một hôm nọ, trong cuộc hội họp ở tại nhà ông Trần-thái-Nguyên để dùng tiệc trà đãi các nhà có công giúp hai đêm hát lấy tiền cho đồng-bào Bình-Phú, M. Nguyễn-thạnh-Châu, là thầy tuồng và kép nhứt của gánh Trần-Đắt có bàn luận với vài bạn đồng-nghiệp ở đây về vấn-đề phê-bình tuồng hát. M. Châu có nói rằng các gánh hát rất muốn các báo phê-bình tuồng của mình, và có chỉ cho chúng tôi biết những sự khó khăn trong việc phê-bình tuồng hát.

Những sự khó-khăn ấy, chúng tôi sẽ bàn đến trong một số báo tới. Hôm nay chúng tôi chỉ bàn thử coi các ông chủ gánh thật có vui lòng cho các báo phê-bình tuồng chăng?

Bỏ nhiều của để sắm sanh y-phục, tranh cảnh, tốn nhiều công để tập tuồng, một ông chủ gánh và các đào kép của bất kỳ gánh nào, khi hát một tuồng mới, thì rất mong cho có kẻ khen, có các báo khen đặng nhiều người coi mà lấy vốn lại. Tuồng mới ấy, gánh hát cho là hay rồi, vì nếu không hay thì sao lại đem ra hát. Song người trong cuộc cho là hay, mà không thấy rõ được những điều khuyết-điểm trong tuồng. Chỉ có kẻ ngoại cuộc, chỉ có người đi coi rành điệu hát mới có thể thấy rõ những sự khuyết-điểm ấy mà thôi. Tuồng mới, đem diễn lần đầu, nhà làm báo đi coi, thấy có chỗ dở, đứng ra chê, thấy chỗ hay, khen. Những chỗ hay trong tuồng tự-nhiên gánh hát nhìn nhận, còn chỗ dở, những chỗ gánh hát tưởng hay mà bị chê, tự-nhiên gánh hát thất-chí, sanh giận.

Bao nhiêu cái hy-vọng được các báo khen dồi, bị đánh đổ cả. Tuồng hát không được công-chúng hoan-nghinh đặc-biệt, các ông chủ gánh đổ lỗi cho lời phê-bình của các báo.

Chúng tôi không nói rằng chỉ có chủ gánh hát bên ta là không chịu lời chê-bai tuồng mới của mình đâu. Chủ gánh hát bên Pháp kia còn có nhiều người không ưa lời phê bình trung-lập.

Như mới đây, bên Pháp, tờ báo *Candide* bị mất quảng-cáo của hãng hát bóng *Paramount*, vì lời phê-bình không thiên-vị của báo ấy về một tuồng mới của hãng mới quay.

Nếu một đàng muốn được khen dồi, còn một đàng muốn phê-bình cho trung-lập, thì quyết hẳn cả ông chủ gánh với các nhà làm báo không thể nào đồng ý với nhau được. Mà cũng vì thế nên ta thấy xưa nay, các ông chủ gánh hát, có tập xong tuồng nào mới, thì hát lần đầu ở đâu cũng được, không cần nghĩ, lần đầu phải diễn ở Saigon để cho các báo coi mà phê-bình trước. Tuồng hát ấy, các ông nhắm ở đâu thâu tiền vào nhiều, thì diễn. Dầu tuồng hát mới ấy mà diễn lần đầu ở Saigon, thì các ông cũng không cho việc mời tất cả các báo dự-khán là quan-trọng.

Bởi thế nên ta mới thấy, có lắm tuồng hát mới chỉ có một hai tờ báo phê-bình mà thôi, lắm khi lại phê-bình khen mà không chê, hoặc vì nhà phê-bình « a ma tơ » ấy quen với ông chủ gánh mà được vào coi chớ không phải tay chuyên việc phê-bình của nhà báo, được mời; hoặc vì nhà phê-bình « a ma tơ » ấy bị lóa mắt vì sắc đẹp cô đào, hay vì một hai cái vỏ bề ngoài của tuồng rồi không thấy cái dở.

M. Châu, kép chánh, thầy tuồng của gánh Trần-Đắt, đã ngỏ ý muốn các báo phê-bình tất cả các tuồng của mình.

Chúng tôi xin nói rằng, lời phê-bình trung-lập hay thiên-vị của các báo, đã có độc-giả có đi coi hát biết cho, các ông chủ gánh tưởng không nên chỉ ngó vào lời chê khen của các báo, thấy khen thì phát gấy cho coi nữa, còn chê thì thôi, không gởi « cạt » mời. Muốn cho các báo phê-bình tuồng mới, các ông chủ gánh tưởng nên diễn lần đầu tuồng mới của mình tại Saigon, hay Hanoi, hay Huế, là nơi có các nhà báo. Lần diễn đầu, không nên cho rằng thâu tiền nhiều là hơn, mà lại nên để dành chỗ ngồi cho đủ các báo.

Chúng tôi không nghi rằng các báo oán ghét gánh hát đến nỗi gặp tuồng nào mới ra, là chê tuồng ấy đâu. Lời phê-bình của các báo, còn có mấy ngàn độc-giả xem kia mà!

L.T.S.

Trên trời dưới đất

Về các tin tức lạ

Phẩm-bình các báo, người đọc báo thường hay nói: « Báo nói láo! Báo nghe bằng lỗ tai rồi ra bằng ngòi viết. Chuyện có ít xích ra cho nhiều. Chuyện không nói có, chuyện có nói không. Chuyện gì lạ đăng ra cũng đều là chuyện bên Tây bên Tàu, chẳng có bằng cớ nào chứng chắc hết... »

Họ còn nói ba điều bảy chuyện nữa! Không lẽ Thiên-Đàng tôi là người cầm cây viết cào giấy mỗi ngày, nghe người ta chê mình như vậy, đã chẳng có lý-luận nào cãi lại thì thôi, lại còn « dở mắm » ra làm chi nữa. Song ở đời Thiên-Đàng tôi có tánh ngay thẳng đàng hoàng. Gặp việc phải nói cứ việc nói, dầu rằng việc đó sẽ bội đem một chút cái nghề của Thiên-Đàng tôi làm bây giờ cũng vậy.

Ngồi ngẫm nghĩ lại, việc phần nhiều bạn đọc chê nhà làm báo nói láo cũng phải lắm. Thì đây nầy cái mục của Thiên-Đàng tôi giữa bây giờ là mục nói rộng chuyện « Trên trời dưới đất ». Nhà làm báo chẳng khác nào như làm dâu muôn người. Làm dâu phải chiều, phải chuộng; chiều chuộng theo ý muốn của phần đông thiên hạ. Thiên-hạ ưa thích thứ gì thì phải cung-cấp thứ ấy. Thiên-hạ ưa thích chuyện lạ, nhà viết báo phải bươi móc chuyện lạ ra để cống hiến.

Thế mà mỗi khi, các báo có đăng chuyện gì lạ, hơi siêu phàm một chút, thì một số đông bạn đọc trách các báo sao đăng những chuyện không thiệt, trách các báo sao có nói láo!

Như cách mấy bữa đây các báo trong Nam ngoài Bắc thuật theo một tờ báo Tàu ở Thượng-hải về việc trong bụng con cua-đinh có một người nhỏ ở trong. Đầu đuôi chuyện ấy như vầy:

« Có một người Tàu tên Trọng hữu-Phúc quê ở Diêm-Thành từ thuở bé cho tới 50 tuổi đầu vẫn làm nghề thợ rèn và chuyên nghề bán sắt. Trọng nhà dư dả đủ ăn.

« Cách hôm trước đây họ Trọng chở một thuyền đinh đi tới Diêm-Thành bán. Bận trở về, tới sông Đông-dương, gặp lúc gió xuôi nước lớn, ghe họ Trọng cứ thả theo giòng. Tới khi nước ròng ngó dựa bờ sông thấy một con cua đinh rất lớn đương nằm thử ra. Trọng sai bạn bắt được và định đem làm thịt ăn. Chừng mổ bụng con cua đinh to tướng ra thì thấy trong đó có một vật nhỏ như người, đủ hết đầu, chơn, tay, tóc, mắt, mũi. Quái dị hơn hết là thêm có râu tóc bạc trắng như mấy ông già. Khác có một điều là thân thể bé nhỏ không đầy bốn tấc và không nói năng gì được cả.

Cả ghe đều sợ hoảng, nhưng có kẻ đánh bạo lấy tay moi người già bé-tí-hon đó ra thì người ấy lắc đầu lia lịa, hình như năn nỉ xin đừng giết mình vậy. Thiên-hạ nghe nói có việc lạ, kéo tới xem đông như hội. Hiện thời cái quái-vật ấy đang bày ở nhà trường trong làng sở tại.

« Báo Tàu lại còn nói thêm rằng, cái quái-vật ấy xưa kia đã có rồi. »

Báo Tàu họ nói một cách quả-quyết lắm. Thấy chuyện lạ, hơi ngộ ngộ ta cứ đem ra dịch rồi đăng lên báo của ta!

Theo ý Thiên-Đàng tôi tưởng, các « chú » ở bên Tàu cũng vì chiều theo cái sở thích của phần đông độc-giả, ngồi trong tòa soạn bươi móc hết chuyện lạ rồi, không biết lấy gì viết nữa mới tưởng tượng đặt ra câu chuyện trên đây, cũng như buổi nọ nhà văn sĩ Jules Verne tưởng tượng để viết ra lắm chuyện « Trên trời dưới đất ». Điều nên nhớ thêm rằng đất nước Tàu là đất nước đã sản xuất ra những bộ Tây-Du Phong thần v. v.

Người đọc báo thích xem những chuyện lạ, song người đọc báo thường chê nhà viết báo hay viết những chuyện láo. Bởi vậy muốn tránh cái tiếng « láo » đi tốt hơn từ nầy trở đi, các báo nên bè nhau đừng đăng những chuyện lạ như vậy nữa. Thế là bớt được một phương-diện nói láo vậy.

THIÊN-ĐÀNG.

Bọn mọi bất phục lại đánh một cái đồn ở Bucoh

Cách đây chừng hai ba ngày, một cái đồn lính mã-tà ở Bucoh, lập ra sau khi ông Mercre bị ám sát, mới bị một bọn mọi bất phục tùng, đông chừng 100 tên kéo ra đánh.

Bọn mọi ấy bị phe lính bắn súng dữ quá nên đánh không được, phải chạy trốn ở miệt ranh Cao-miên, có vài tên bị lính ở đồn Le Rolland gần đó bắt.

Bọn mọi chạy thoát được lại còn bị đồn Maitre ở Trung kỳ bắt được vài tên chánh-đảng.

Sở dĩ các nhà chuyên trách Cao-miên, Nam-kỳ và Trung-kỳ khó tảo trừ bọn mọi bất phục tùng ấy, là vì bị lôi thôi về vấn đề ranh giới.

Báo-giới nhóm hội

Ngày 23 Janvier nầy đúng 6 giờ Báo giới Liên-đoàn sẽ nhóm Đại hội. Hội-trưởng sẽ đọc diễn-văn rồi thư bổn kỳ-thuật tình hình tài-chánh, thơ-ký kỳ-thuật tình hình tinh-thần. Kế đó, liên đoàn sẽ cử lại ban-trị-sự và bàn lại các việc linh-tinh.

Giày ít..... ....tin nhiều

Ba ông Long, Lân, Sang đáp phi thoàn sang Pháp, từ hôm chúa-nhựt. Tới bữa nay hãng Thông tin Arip cũng vẫn còn quên ba ông nên chưa thấy nói gì tới cả. Chúng tôi đợi vài năm nữa...

∴

Tối mai nên lại võ-đài Mayer coi các trận chung kết tranh vô-địch về điệu võ Annam.

∴

Sớm mai hôm qua, quan Thống-sứ Bắc-kỳ Tholance cùng quan Cai-trị Brides, Thanh-tra chánh-trị đã đi kinh-lý hai miền Sơn-la và Lai-châu.

∴

Tin điện New-York (Huê-kỳ) báo rằng Tilden bữa qua đã đánh thắng nhà cựu vô-địch hoàn-cầu về điệu tơ-nít là Vines trong ba ván rất dễ dàng: 8-6, 6-3 và 6-2. Còn đánh đôi Vines-Vincent Richards thắng cặp Tilden-Hunter trong hai ván 6-1 và 6-?.

∴

Từ khi mở cửa tới bây giờ, nhà thương thí trị bịnh lao ở đường Chasseloup Laubat đã coi mạch, cho thuốc, rọi kiếng và gởi đi nhà thương Chợ rẫy hơn ba ngàn bịnh nhơn.

Chung quanh vụ gian lận tiền bạc ở Bayonne

Paris, 11 Janv. — Quan Chưởng-ấn đã nhứt định đem giao cho Thượng Hội-đồng tư pháp xét xử những vị quan tòa nào, vì sự bê trễ trong công việc làm, đã cho đình đi đình lại nhiều lần một vụ trong nhiều vụ gian lận của tên Stavisky. Tên nầy trước kia gian lận tiền bạc của người bị đem ra tòa không biết mấy lần rồi. Không hiểu vì lẽ nào quan tòa có để đình lại đó không chịu ra xét tới.

Quan Chưởng-ấn lại còn tuyên bố rằng sau khi làm ang-kết xong, ngài sẽ phạt những quan biện lý về tội không chịu phản-đối sự đình dài dài ngày mấy vụ mà tên Stavisky là thủ-phạm.

Theo như sự điều-tra, thì ông Aymard và ông Dubarry có lấy tiền của Stavisky 5.000 quan và hai triệu quan và Stavisky có giúp đỡ tiền bạc cho ông nghị Cấp-tiền Xã-hội Bonnaure khi ông nầy ra ứng cử.

Camille Aymard và Dubarry bị lính điệu về phòng vấn quan Biện lý để lấy khẩu-cung lai lịch và để cho hay rằng phòng Biện-lý ở Bayonne đã có cho tờ tập nã. Nhà chuyên trách buộc hai ông nầy về tội đồng lõa với Stavisky và có chứa gian. Cả hai đều phản-đối nói rằng mình không có dính dấp vì tới vụ Stavisky hết.

Lính đem giam hai người là chở giải đi Bayonne rồi, lại tới xét chỗ ở của hai ông Aymard và Dubarry.

Ông Bonnaure, nghị-viên thành-phố Paris cũng bị buộc về tội chứa chấp, phòng Biện-lý Bayonne đã xin bỏ luật không được phép bắt các ông nghị để mình có quyền bắt ông Bonnaure.

Quan Chưởng-ấn buổi chiều hôm nay đã trình giữa Hạ-nghị-viện nhiều dự-luật sửa đổi luật hình nói về tội hối lộ và tội phỉ báng.

Sớm mai hôm nay quan Chưởng ấn có tiếp chuyện với quan Biện lý Bonneville để nghe quan Biện-lý kể rõ lại vụ Stavisky tự-sát.

∴

Điện tin ở Bayonne cho hay rằng có ba ông nghị-viên thành-phố đã đưa đơn xin từ chức. Hiện thời ghế nghị-viên thành-phố đã trống tới 10 chỗ.

Quan Bồi-thẩm hồi 10 giờ bữa nay đã vô khám để hạch hỏi ông Garat và Tisser. Có Trạng-sư bên bị cáo đi theo. Quan Bồi-thẩm hỏi về phương-diện chuyên-môn và các cách dùng để gian lận tiền bạc. Bị cáo đã khai nhiều điều rất có ích cho nhà chuyên-trách lắm.

Sớm mai nầy Hayotte đã bị tống giam.

Chiều bữa nay, quan Bồi-thẩm cho Garat với Tisser đối diện và hạch hỏi Darius.

HUÊ-KỲ VÀ NGA SÔ-VIẾT

Lúc trước đây, chúng tôi có đăng tin cho độc-giả hay rằng hai nước Mỹ và Nga-Sô-Viết, một nước tư-bản, một nước cọng-sản, đã ký hòa-ước với nhau, từ rày về sau, hai nước, tay bắt tay mà đi tới. Ở cái thế-giới đang nằm trên thùng thuốc súng nầy, việc ấy không phải là không quan-hệ vì nó có thể làm rúng động được sự hòa-bình.

Kết thân với Nga-Sô Viết, thủ-tướng Roosevelt tính dắc nước Mỹ đi đến đâu đây? Dư-luận đang xôn xao bình-phẩm cái thái-độ của thủ-tướng Roosevelt. Việc kết-thân ấy làm cho Nga-Sô-Viết càng thêm thế-lực, càng thêm sức mạnh để làm quấy vậy.

Cuộc tuyên-truyền nhiệt-liệt của Nga ở bên Châu-Á

Trong lúc thủ-tướng Roosevelt đang giúp tay cho Nga-Sô Viết tăng thế-lực, thì các anh dân Nga rất sốt sắng tuyên truyền ở Châu Á. Ở bên Tàu, cái nạn « Đỏ » càng ngày càng bành trướng ra: thế là ở xứ láng giềng của Nga, cuộc tuyên-truyền của Nga đã có kết quả tốt rồi vậy. Nga lại còn nhờ những tên dân ở các nước nhập vào cọng-sản, để dùng bọn ấy đi tuyên-truyền. Như tháng Septembre vừa rồi, chánh phủ Moscou có gởi sang Tàu một phái-đoàn gồm có một người Pháp, anh cọng-sản Vaillant Couturier, một người dân Belgique là M. Marteau, thuộc đảng xã-hội ở Bruxelle, theo chủ-nghĩa bôn-sơ-vít, một người Mỹ và hai người Anh, trong số ấy có một nhà quí phái là Lord Marly. Phái-đoàn ấy tuyên-bố rằng mục-đích của mình là « chiến đấu để trừ nạn chiến tranh ». Song chẳng bao lâu, phái-đoàn ấy đã bị gở mặt nạ, thành thử ở bên Tàu, phái-đoàn ấy không diễn thuyết được. Song phái-đoàn ấy đã truyền linh xuống cho các đại-biểu các tỉnh, đã theo chủ-nghĩa cọng-sản, đang thi-thố việc nầy việc nọ đặng tuyên-truyền.

Nga-Sô Viết tuyên-truyền bên Tàu có mục-đích gì?

Nga tuyên-truyền như vậy là có hai mục-đích:

1° Gây nên việc rắc-rối ở bên Tàu đặng cho binh của Chánh-phủ Nam kinh do các quan võ Đức quản xuất, mắc lo việc khác thành ra khó tảo trừ được binh của cọng-sản ở tại Giang-tây.

2° Làm cho quần-chúng Tàu lưu ý đến Moscou, đến xứ Nga. Thế là Nga đã hết sức vận-động để xích-hóa nước Tàu. Chánh-phủ Mỹ ở Washington cũng biết vậy, song cứ nhắm mắt, làm thinh, để cho Nga tung hoành, tuyên-truyền mặc sức. Mỹ lại còn kết-liên với Nga nữa là khác.

Không những chỉ tuyên-truyền bên Tàu, Mỹ lại còn tuyên-truyền cả bên Ấn-độ là thuộc-địa của Anh, xúi-dục dân tổ-chức thành đảng, lập tờ báo riêng để binh vực quyền-lợi mình, gây nên phong-trào đình-công liên tiếp, rủ dân nông dấy loạn, tuyên-truyền cuộc cách-mạng trong binh sĩ Ấn-độ. Tóm tắt lại, Nga tuyên-truyền để làm cho dân Ấn chống chỏi lại với cái ách nặng của nước Anh.

Trong lúc Nga-sô-viết đang gắng sức để bành-trướng sự phá-hoại của mình như thế, thì Huê-kỳ làm những việc gì?

Cái thái-độ của Huê-kỳ thật là khó hiểu. Huê-kỳ, là xứ lúc trước đã tuyên-bố: « phải trừ chiến-hơn », Huê-kỳ, là xứ đã xúi bảo các xứ giảm bớt binh bị đi. Huê-kỳ lại tăng chiến-thuyền lên cho nhiều. Từ năm ngoái, Huê-kỳ lại bán rẻ cho Chánh phủ Nam-kinh rất nhiều phi-thoàn để liệng trái phá. Chi vậy? Phải chăng là giúp Chánh-phủ Nam-kinh để dễ bề công phá Nhựt bổn, ở gần bên nước Tàu?

Huê-kỳ, ngoài việc bán rẻ phi-hoàn cho Chánh-phủ Tàu, lại còn bàn tính với Nga-sô-viết ký hiệp-ước, lập nhiều hãng làm máy bay ở tại Moscou. Những hãng ấy của người Huê-kỳ, song sẽ tập-luyện và dùng nhơn-công Nga sô-viết.

Coi cách hành-động của hai nước Mỹ và Nga, ta mới biết rằng hai nước ấy, tuy ngoài miệng thì tuyên-bố rằng ham muốn hòa-bình, song đã tỏ ra rằng mình rất mong cho có chiến tranh. Vì thế nên Nga mới xui mưu làm loạn ở Tàu và Ấn, còn Mỹ thì giúp chiến phi-thoàn cho Tàu và Nga.

Mà cũng vì hai nước chung một ý với nhau, nên ta mới thấy cái xứ tư-bản, là Huê-kỳ, lại bắt tay cặp kè với xứ cọng-sản là Nga-Sô-Viết.

Không cần nói ai cũng biết rằng mai sau có một trận giặc, thì Huê-kỳ lại sẽ thủ-lợi như trong trận Âu-Châu đại-chiến hai mươi năm về trước vậy.

Hai chiếc xe hơi đụng ở Sốc-trăng

Hồi một giờ trưa bữa 9 Janvier mới rồi tại Nhu-gia (Sốc-trăng) có xảy ra một vụ xe hơi đụng rất dữ dội. Chiếc xe số C. B. 305 và chiếc xe số C. E. 558 bắt xua nhau đến nỗi cái xe C.B. 305 phải văng xuống rạch còn cái xe no bị hư hao nhiều lắm.

May mà làm sao những người ngồi trong xe chỉ bị thương xoàng thôi.

Thời-cuộc Trung-Hoa

Binh phiến-loạn bị đánh thua to

Bắc-Bình, 11 Janv. — *Theo tin của sở Thông-báo tin tức của Nhựt-bổn ở Thiên-Tân, thì Trương-học-Lương về nước, đã làm cho tình hình chánh-trị ở miền Bắc nước Tàu rắc rối, và làm cho cho Hoàng-Phu từ chức.*

Nhưng phái-viên của hãng thông tin Havas, phỏng vấn người thay mặt cho Hoàng-Phu, thì người nầy có đáp rằng tin nói trên kia của Nhựt sai trật cả. Tình hình chánh-trị ở Hoa-Bắc không có đổi thay gì cả.

Thượng-Hải, 11 Janv. — *Theo tin ở Thượng-Hải, binh tiền phương của chánh-phủ Nam-kinh đã vào được thành Phước-châu rồi. Phước-châu trong nay mai sẽ thất thủ. Dân sự đã kéo nhau qua lánh nạn ở cù-lao Nantai, ngặt Phước-châu, là chỗ có nhiều người ngoại-quốc ở. Binh phiến loạn thua to.*

Trương-học-Lương, ở bên Âu mới về, có gởi cho các báo một tờ thông cáo nói rằng mình thấy nước ngoại tiến bộ quá, nên mình trở về bên Tàu để tổ chức sự hòa bình và sự thông nhứt trong nước.

Tin ở Nam kinh cho hay rằng Khổng-Tường-Hi là Tài-chánh tổng trưởng có xin Ban trị-sự trung ương chánh-trị của Quốc-Dân-Đảng cho phép lập cuộc công-thải.

Muốn biết sự dở hay trong trường diễn kịch, đồng-bào nên đi xem tuồng « Công-chúa Tô-Lan » sẽ diễn tại nhà hát Tây tối mai nầy. Nên đi xem cho biết công-phu của nhà tài-tử giàn cảnh Borrin, cách sắp-đặt rất khéo léo của nhiều tay tài-tử. Chuyện rất lạ, rất hay, một dịp vừa mua vui vừa làm nghĩa xin đồng-bào chớ bỏ qua.

Con cò Bãi-Lao chỉ bán một xu

Cuộc đua ngựa Saigon

KỲ THỨ MƯỜI
(Saison officielle) 1933-1934
Chúa-nhựt 15 Janvier 1934

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT
Phần thưởng Solitaire
Độ rao 2000 thước — Ngựa ta hạng C từ 3 tuổi sắp lên nhứt 150$ — nhì 50$

Dam Em	36 5
A. Kokthlock	39
Dam Voi	33
Rayonnant	35 —
Vinh Long	33 5
Dam Ann	51 —

Bộ rào 20 thước Dam Em chở nhẹ, có hy-vọng hơn Dam Anh. Dam Anh độ nầy chở nặng, sợ đi không lại Rayonnaut và Vinh Long. Dam Voi chở nhẹ nhưng đường 2000 thước sợ đi không lại.

Tôi bàn : Dam Em nhứt
Rayonnant nhì
Ăn ngược : A. Kokthlock

ĐỘ THỨ NHÌ
Phần thưởng Tha s
Độ bàn trên 2000 thước — Ngựa lai từ 3 tuổi sắp lên nhứt 250$ — nhì 70$

Di Long (600)	39
Véronique (1000)	47 5
Mon Bijou (800)	51
Hông Phuoc (400)	43
Bon Filon (400)	51 —
Hông Soc (300)	35 5
Sahara (400)	39
Lutteur (400)	43 —

Kim Hoa 30 kilos rưỡi forfait. Vang Son 39 kilos forfait. Chan e brise 37 kilos rưỡi forfait. Độ nầy con Véronique phải ăn. Mon Bijou chắt không làm lợi nổi. Mon Bijou và Hông Phuoc sẽ tranh nhì. Coi chừng Di Long hay ăn may.

Tôi bàn : Véronique nhứt
Mon Bijou và Hông Phuoc nhì
Ăn ngược : Di Long

ĐỘ THỨ BA
Phần thưởng Consolation
Độ trên 1500 thước — Ngựa ta hạng C từ 3 tuổi sắp lên chưa ăn độ trong mùa nầy nhứt 140$ — nhì 40$

Vang Bay	45
Sans Souci	40 5
Ngoc Lai	41
Nu kim Long	41 5
Hông thoi Hoà	41 —
Hercule	46 —
Kim Tân	41 —
Ô Hung	47
Popoth Sath	45 —
Dam Voi	44 —
Dam Em	46 5

Dam Huong 45 kilos forfait. A. Kokthlock 46 kilos forfait. Hông phi Vân 41 kilos forfait. Độ ngựa (C) nầy con Sans Souci có hy-vọng hơn, là vì hôm 17 12-33 nó đi độ « Slows » 1500 thước nài Chinh cởi 41 kilos, nó về tư sau Black Ball lại chống độ. Độ nầy đi 40 kilos thì nó không sợ Dam Em. Dam Em chở 46 kilos 5 mà chôn độ thì khó ăn được Sans Souci. Nu kim Long tuần rồi về ba hay lắm. Hông thọ Hoà đi từ-tê thì cũng trông cậy được.

Tôi bàn : Sans Souci nhứt
Dam Em và Nu kim Long nhì
Ăn ngược : Hông thoi Hoà

ĐỘ THỨ TƯ
Phần thưởng Jockey Lang
Độ nhứt Double Event
Độ trên 1500 thước — Ngựa ta hạng B từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn độ trong mùa nầy nhứt 150$ — nhì 50$

Kim hoa Tân	59
Figaro	39
Long Hai	38 5
Kim phi Long	39
Vang Dân	48
Hông Do	38 5
Kim Nham	53 5
Kim giao Tiên	43.5
Batavia	49 5
Kim long Vân	31 5
Bach kim Long	33 5
Kim Xanh	45 —
Vang Do	51

Chauta to 33 kilos forfait. Độ nầy Kim hoa Tân chở nặng lắm không làm gì nổi. Coi chừng Kim giao Tiên dừng có tưởng 2 kỳ nó về mất hạng mà cho là dở, không phải vậy đâu, chẳng qua con Batavia đi được thì no không đi đó thôi. Độ nầy có le nó có hy-vọng nhiều, là vì Batavia và Vang Dân chở nặng. Each kim Long tuy chở nhẹ mà dưới chưng kim giao Tiên xa quá. Coi chừng Kim Xanh bẻ cao một thước 34, nó được đủ có lẽ nó không sợ dam nầy.

Tôi bàn : Kim giao Tiên nhứt
Vang Dân và Batavia nhì
Ăn ngược : Kim Xanh

ĐỘ THỨ NĂM
Phần thưởng Holocauste
Độ chấp trên 2000 thước — Ngựa lai từ 3 tuổi sắp lên nhứt 250$ — nhì 80$

Kim Hoa	46 —
Vang Son	44 —
Roselad	56 5
Aspantoi	38
Ô phi Long	32
Chantebrise	34 5
Diamant	56.5
Dragon d'or	34 5

Hông Luông 51 kilos forfait. Độ nầy Roselad tuy là chở 56 kilos, nếu chịu đi từ-tê thì nó ăn, Diamant chở đông cân với Roselad sợ đi không lại Roselad, Vang Son và Kim Hoa sẽ tranh nhì, coi chừng Aspantoi nó chịu đi từ-tê cũng có hy-vọng lắm.

Tôi bàn : Roselad nhứt
Kim Hoa và Vang Son nhì
Ăn ngược : Aspantoi

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT
GET rượu nầy uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

Ai đoạt chức vô-địch Nam-kỳ về điện võ Annam ???

48 anh võ-sĩ có danh tiếng trong Nam-kỳ đánh nhau hơn một tháng trong mấy chục độ kịch-liệt. Rốt cuộc còn có năm anh : Bảo-Đạt-Ký-Lâm-Sáng đã thắng toàn các độ nên ban trị-sự tuyển ra đánh nhau đặng tranh chức vô địch.

Hôm thứ bảy tuần rồi ai có đi coi mấy trận đấu vô thì cũng cho là cái nghề võ ta ngày nay tấn phát nhiều lắm.

Mấy anh võ-sĩ Cao-miên tuy là sức lực nhiều mà cũng phải nhượng bước cho võ sĩ ta.

Con mấy độ tranh võ-địch thì kịch-liệt võ cùng. Nhứt là trận Bảo đánh với Đạt trong bốn hiệp ghé gớm lam cho công-chúng hồi hộp luôn luôn. Cho nên tuy là hai bên bằng points nhau chớ bàn trị-sự không cho đánh thêm vì hai bên ai nấy đều bị bịnh hết. Thứ bảy nầy sẽ đánh lại.

ĐỘ THỨ SÁU
Phần thưởng Astolfio
Độ nhì Double Event
Độ trên 1000 thước — Ngựa ta hạng C 3 tuổi chưa ăn độ trong mùa nầy nhứt 150$ nhì 40$

Kim Tiên	37 5
Thoai Ba	37 5
Hat Tâyninh	37.5
Phung Tiên	39 —
Charmoise	37.5
Hông huê Nu	37 5
Sun	39 —
Almaska	37 5
Phi Hung	39 —
Dam Huê	37 5
Hông Lân	39 —
Galopin	39 —
Fanfan	39 —

Độ nầy con Thoai Ba và Kim Tiên thấy có hy-vọng, hơn trong đám nầy. Hôm 31-12-33, đi độ phần thưởng « Essai des 3 ans » Hoi Hoa nhứt, Thoai Ba nhì, Kim Tiên ba, Charmoise về tư. Độ nầy đi 1000 thước Thoai Ba có đường ăn được. Coi chừng Phung Tiên được hay lắm.

Tôi bàn : Thoai Ba nhứt
Kim Tiên và Charmoise nhì
Ăn ngược : Phu g Tiên

ĐỘ THỨ BẢY
Phần thưởng
Poule des Produits
Độ trên 1500 thước Ngựa lai 3 tuổi nhứt 150$ — nhì 150$

Milady	42 5
Ma lang Anh	42 5
Ngoc Dinh	44 —
Shell	44 —
Hông Thanh	44 —

Độ nầy tôi tính con Milady có hy-vọng hơn con Shell. Độ « Essai des 3 ans Indochinois » bữa 24 12-33, tại nài Sâu lợ đỉnh mà thua Shell. Tuy là tính vậy nhưng đường 15 0 thước thời đâu có dám quyết được. Theo chưa cằng thì tính vậy thôi.

Tôi bàn : Milady nhứt
Shell nhì
Ăn ngược : Ma lang Anh

Thân-Công

Tại Hộ nghị-viện

Ông Lagrange chất vấn về vụ Stavisky gian lận

Paris, 11 Janvier. — *Trước buổi nhóm của Hạ-nghị-viện chiều nay, thì sáng hôm nay, các đảng mạnh-thế nhứt trong Hạ-nghị-viện đều có hội lại. Đảng cấp-tiến xã-hội, đảng xã-hội hiệp-nhứt, và đảng xã hội cộ-nhóm để bàn tính chương-trình tranh-biện buổi chiều tại Hạ-nghị-viện.*

Đảng cấp-tiến xã hội có cậy ông Herriot xen vào cuộc tranh-biện và nhơn danh đảng, bình vực cho cái chương-trình tín-nhiệm còn Chánh-phủ.

Muốn ngừa các cuộc biểu-tình của các đảng phái bảo-hoàng, nên sở cảnh-sát có cho người giữ trật tự rất nghiêm-nhặt ở các ngả đường đến Hạ-nghị-viện.

∴

Chiều lại, Hạ-nghị-viện đã nhóm vào lúc ba giờ rưỡi, công-chúng vẫn coi rất đông. Nghị-trường khai hội vào 3 giờ 40, có đọc một bài diễn-văn trước mặt 400 thân-sĩ.

Sau bài diễn-văn, nghị-trường đọc các đơn xin chất-vấn. Ông thủ-tướng Chautemps bèn đứng dậy xin làm hoãn cuộc chất-vấn về tai nạn xe-lửa ở Lagny đặng lập tức bàn cãi việc gian lận ở Bayonne. Thủ-tướng xin Hạ-nghị-viện hãy lắng lặng mà nghe tranh-biện.

Liền đó thân-sĩ Lagrange, đảng xã-hội, đứng ra đem bài nhắc việc qua khứ của Stavisky, và kể những việc Stavisky đã bị liên-can vào, đâu cho có kẻ nhảm một muốn bỏ qua cho va.

Ông Lagrange ben hỏi vậy cho có phải nhờ sự dung-lòa của nhiều nhà có thế-lực mà Stavisky mới có thể ở yên mà đeo đuổi cái nghề của va. Ông Lagrange cả nhắc những phiếu bầm của ông có Puchot, từ năm 1931, đã có chỉ mách sự lam an gian-hung của Stavisky mà không có ai đi hỏi tới cả.

Sau ông Lagrange còn có nhiều người chất-vấn nữa. Sẽ báo tới chừng tôi sẽ tiếp thuật cuộc chất-vấn rất quan-hệ nầy.

Vợ chồng Noulens đã tuyệt thực

Chắc độc giả còn nhớ vụ vợ-chồng Noulens bị tòa án Trung-Hoa kêu chung thân cấm-cố về tội muốn khuynh phục chánh-phủ Tàu hồi năm 1932.

Tin điện ở Nam-kinh mới đây đánh qua cho hay, rằng hôm hôm qua đây Noulens đã tuyệt thực để phản-kháng, được 23 ngày rồi.

Noulens là một nhà tuyên-truyền Thuy-sĩ. Sở dĩ Noulens phải tuyệt thực là vì ăn và chồng lên tòa trên bị bác đi.

Hiện nay tánh mạng của Noulens coi sắp nguy-kịch lắm. Vợ Noulens bắt chước chồng, đã tuyệt thực được 15 ngày rồi và coi bộ yếu nhiều hơn chồng nữa.

Trong một cái khám khác, 2o vị thanh niên Tàu bị bắt giam về tội chánh trị đã tuyệt thực 8 hôm rồi để phản-đối vụ đối-đãi tàn nhẫn của nhà chuyên trách với vợ chồng Noulens.

LỜI RAO ĐẦU-GIÁ

Chỗ và ngày giờ đấu giá Dinh Thượng-thơ, ngày 20 Janv. 1934, 9 giờ sáng.

Món đồ đấu : Đồ chụp hình và các vật-dụng khác cho Phòng giáo nghiệm chánh-trị và tư-pháp, cho Sở Mật-thám và Tòa Tân-Đáo.

Muốn hỏi điều chi xin đến : Dinh Thượng-thơ, Phòng Ba.

Được nhập Pháp tịch

Nhưng ông có tên sau nầy đều nhập Pháp tịch

Đoàn hữu-Chung sanh ngày 20 août 1867 tại Mỹ chánh (Narrin-ky) hiện ở Bến tranh.

Bui-duy-Minh, làm việc ngân hàng, sanh ngày 16 février 1889 tại Cholon có 4 con là: M. Bùi-thị-Tí (Mélanie), Bui-duy-Dân (Antoine) Bui-duy Ti (Boniface) và Bui-duy-Tan (Joseph).

Dang-văn-Lương, lương y sanh ngày 20 avril 1 893 tại Pau-Lâm, nay ở Bentre.

Đề-sách-Giêng (Joseph nông gia sanh ngày 19 Décembre 1895 tại Vinh-long (Nam-kỳ) giờ cùng ở đó Nguyên-văn-Kinh (Paul) y-khoa Tấn-sĩ, sanh ngày 19 septembre 1901 tại Minh-ly Vinh Thành Nam-kỳ h ện ở Cantho.

Nguyễn pham-Hoan (Alexandre) thư ký sanh ngày 31 Décembre 1910 tại Phước-chanh (Bắc-kỳ) hiện nay ở Hanoi, có hai con gái là Nguyên-thị An và Nguyên pham-Hanh.

Nguyên-pham-Han (René Prosper) thơ-ký, sanh ngày 9 octobre 191 tại Phương-Canh (Bắc kỳ) nay ở Hanoi.

Lê-văn-Chi Đốc-phủ-sứ sanh ngày 1er janvier 1800 tại Thiên Đức (Nam-kỳ) hiện ở Saigon.

Qua bà Đoàn-hữu-Chung, Bui-duy-Minh, Nguyên-pham-Han, Nguyên pham-Hoàn và Lê-văn-Chi cùng được hưởng quyền công dân và từ nay theo luật lang sa.

1er Février 1934
Là ngày đã định chắc xổ số
Tương-Tế
Có mua giấy số mới có phần mong trúng
10 000 đồng bạc

Công-chúa Tố-Lan

Tuồng « Công-chúa Tố-Lan » sẽ diễn lại lần thứ nhì ở nhà hát Tây, ngày thứ bảy, 13 Janvier 1934, đúng 8 giờ tối.

Lần nầy công chúng chắc sẽ hoan-nghinh vì tấn tuồng có sửa đổi lại nhiều, và cũng nhờ có mấy bộ tài-tử hết lòng giúp : Mlle Grabrielle Phaure, Mme Ha-Minh, Mlles Nguyên-thị-Giáp và Lê-thị Lé, MM Pham-xuân-Thai, Trịnh-hưu Dau, v.. v...

Đã bắt đầu bán giấy lửa nay, từ 8 giờ tới 11 giờ rưỡi và từ 14 giờ rưỡi tới 18 giờ ở nhà hát Tây.

BÀI CA
SAVON VIỆT-NAM

Việt-Nam ta! Việt-Nam ta!
Ta xem công nghệ nước nhà ngày nay,
Mọi nghề, mọi khéo, mọi hay,
So cùng các nước Âu-Tây kém gì,
Dù nhau đi, bảo nhau đi,
Có hàng nội-hóa dại gì không mua,
Thị trường đương buổi ganh đua,
Lợi quyền sao cứ chịu thua kém người.
Xem người người đã được lời,
Được lời người lại thêm cười chúng ta.
Nầy savon mới, mới ra,
Chính hàng nội hóa tên là VIỆT-NAM.
Xưởng ta chế, thợ ta làm,
Chất dầu đã lắm, chất thơm lại nhiều.
Giá tiền nào có bao nhiêu :
Vài xu một miếng, vài hào một cân.
Rửa thì trong sạch bội phần,
Giặt thì áo áo quần quần trắng tinh,
Cho hay vật trọng hình khinh.
Mà nay khắp đã nổi danh mọi vùng.
Yêu nhau hỏi giống tiên rồng,
Người Nam ta nhớ ấy giống VIỆT-NAM

Bán là khắp mọi nơi:

Phong-trào Quốc-gia xã-hội sẽ tràn lan qua bên Anh chăng?

Theo như báo « Daily Herald » ở kinh thành Londres (Hồng-mao) đang tin, bon tuyên-truyền chủ-nghĩa Quốc-gia xã hội ở bên Đức đinh ran sức cổ-động để lập một đảng Quốc-gia xã hội bên Anh. Chương trình của đảng nay sẽ nhai theo chủ-nghĩa của Hitch-Lé đang thi-hành hiện nay ở bên Đức.

SỨC KHOẺ HOÀN TOÀN

Nhức đầu, đau bụng, sổi mũi, buồn ngủ, những chứng bịnh mà nhiều người thường than là mắc phải, đều do ở nơi ruột không được mạnh khoẻ. Mỗi buổi cơm tối uống một viên grain de Vals sẽ làm tiêu hết mọi sự khó chịu nầy, và làm cho cơ quan tiêu hóa cử động đều đặng.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm soát Quan Toàn-Quyền Đông-Pháp

26, đường Chaigneau -:- SAIGON

CHO VAY : có thể nhà, phố ở thành sau nầy

Saigon-Cholon
Cantho
Bentre-Bienhoa
Mytho
Nam-Vang
Sadec

Xin viết thơ ngay hay là đến thương nghị với
HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM ở SAIGON, PHNOMPENH.
Hội vui lòng tiếp rước và trả lời. Giấy tờ làm mau mắn và tin nhiệm

PHÁP HOA VIỆT TỪ THOẠI
法華越辭話

Số 68

SOẠN-GIẢ : Cao-minh-CHIỂM
Trần-trọng-HẬP

A.— Au.

Auricule: nhĩ luân (vành lỗ tai); tâm nhĩ (bao nhỏ trong trái tim).

Aurifère: hàm huỳnh-kim (có chất vàng ở trong).

Aurification: nhương kham kim xi (sự lấy vàng bịt răng).

Aurore: 1 lẻ minh (trời mới sáng, sáng chưa rõ; rạng đông); 2 thự quang (bóng sáng buổi mai); 3 đoan chứ (mối mạnh); 4 nhựt xuất xứ (chỗ mặt trời mọc; hướng đông).

L'aurore de la vie : thiếu niên thời (lúc còn nhỏ tuổi).

Du couchant à l'aurore : tự tây tỏ đông (từ hướng tây qua hướng đông).

Aurore boreale: bắc-cực hiểu (rạng đông ở bắc-cực).

Aurore australe: nam-cực hiểu (rạng đông ở nam-cực).

Auscultation: thính chẩn (sự coi mạch) — đanh-tứ y-học.

Ausculter : thịnh chẩn (coi mạch).

Auspice : điều chiêm (coi chim, thấy chim bay, định sự tốt xấu).

Heureux, fâcheux auspice: kiết triệu, hung triệu (điềm tốt, điềm xấu).

Aussi: 1 diệc (cũng); 2 tái (hai lần).

Aussi bien: nhân vi (bởi vì).

Aussitôt: hốt nhiên (bỗng đâu, thoắt trở).

Austère: nam phong (gió nam).

Austère: 1 gian khổ (gian nan khổ cực); 2 cẩn nghiêm (kín đáo nghiêm nhặt); 3 vị sáp (mùi gắt).

Austérité: cẩn nghiêm.

Austral: nam phương (thuộc về hướng nam).

Autan: 1 kịch liệt chi nam phong (gió nam thổi mạnh lắm); 2 kịch liệt chi đông nam phong (ngọn gió phía đông-nam thổi mạnh lắm).

Autel: lễ đài (bàn thờ).

Au eur: 1 can nguyên (gốc rễ); 2 sáng tạo giả (người sáng tạo); 3 trước tác giả (nhà trước-tác).

Femme auteur: nữ trước tác giả (nhà nữ-trước-tác).

Authenticité: xác thiệt (sự thiệt đích xác).

Authentique: 1 xác thiệt.

Authentiquer : 1 sử thành chanh thức (làm cho thành chánh-thức); 2 xác thận (nhận chắc) — danh-từ pháp-luật.

Autobiographie : tự truyện (truyện mình tự mình chép ra).

Autochthone ou autochtone: bổn địa, bổn địa nhơn (người bổn xứ; người sanh trưởng trong xứ).

Autoclave : chưng oa (cái nồi sắt hay cái lồ sắt để nấu đồ giặt).

Autocrate : quân-chủ.

Autocratie : quân-chủ chánh thể (chánh-thể quân-chủ).

Autocratique : quân-chủ chánh thể (thuộc về chánh-thể quân-chủ).

Au odafé: 1 hỏa hình (hình phạt đốt thiêu); 2 thiêu hủy (đốt cháy).

Autographe : thân bút (tự mình cầm viết mà chép).

Autographie: 1 đăng tả thuật (phép đăng tả, viết lại bổn giấy khác, y như nguyên bổn; 2 trước quyền cáo lục thuật (phép in sách in các thứ giấy tờ).

Autographier : 1 phúc tả (viết lại); 2 thạch ấn (in bằng đá).

Automate: 1 hữu cơ giới chi khôi lỗi (đồ chơi có máy); 2 ngu độn giả (người ngu độn).

Automatique: 1 cơ giới (như có máy động); 2 vô tự chủ chi ý (không có lòng tự chủ).

Automatisme: cơ giới tánh (tánh-chất cơ-giới).

Automédon : thiện ngự giả (người danh xe ngựa giỏi).

Automnal : thu quí (thuộc về mùa thu).

Automne: thu (mùa thu).

Automobile: 1 tự động (tự mình chuyển động) khí xa (xe hơi).

Automoteur : tự động (tự mình chuyển động).

Autonome: tự trị (mình cai trị lấy mình).

Autonomie : tự trị quyền (quyền tự-trị).

(Còn nữa).

Một cuốn sách mà gia-đình nào cũng nên có

Việt-Nam Niên-Lịch

Dày 400 trương, mỗi trương có tờ lịch đủ ngày tây, ngày ta; mỗi trương có bài hay chuyện lạ, hình đẹp, trò cười. Giá bán thật rẻ. Nay mai ra đời.

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RÚT RUỘT...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho nguy hiểm tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thình thoảng ho khan vài tiếng, sau lần dần thành ra ho từng cơn dữ dội, sương sương đau nhức vô kể.

Hơi cảm người mắc phải cảm, bệnh ho sổ mũi đã lâu không chữa, các người nên dùng chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông tường y cho là chữa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không kể nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Lecomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mười ngày nay. Ngay từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được để chữa lắm, ho đã giảm hẳn, ngủ yên giấc trở lại. Vì vậy trong ho tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả.»

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé": chỉ có thuốc đó làm cho dứt ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu thuốc chế, hay tại hiệu:
CAZÉ Pharmacien 40 rue Vivienne PARIS

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU

của Tường-y RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầu là vị đại bổ gần với cả gà là trần kiện tinh thần, bổ trị là bao nhiêu tuổi đều uống được cả. Nhưng kẻ tuổi cao khi lực suy giảm với thấy ngày xuân đã thêm mến, hễ uống rượu nầy có, thì ắt đặng cả lần thành đồng, mất mệt, mới tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít hết nhược, đàn bà mất máu, có người bạch, có chứng rượu nầy vào thì mạnh và lâm bổ, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie
Prunes-Chiapis 190-192,
Rue des Marins, CHOLON.

NHÀN ĐÀM

Cảnh trời chiều thanh tịnh.

Thầy Tâm Linh mãn giờ làm việc thong dong bảo bước mệt cầu tàu lục tỉnh hứng mát mát chơi. Bỗng thay thầy Sáu bình dang dương khoanh tay ngó xuống, sắc mặt mệt nhọc, hình dung tiều tụy.

Thầy Tâm bước lại vỗ vai thầy Sáu và hỏi?

Bông so *mông* se

Don làm gì đứng đây, cha mày nào coi đon ôm qua, đon đau sao vậy?

Thầy Sáu đáp lại: thầy thầy Tâm thì mỉm cười bắt tay

Bông so anh Tâm lỡ tớ bị đau gần một tháng nay, mới vừa mạnh, bị ăn uống không đặng, đau mà sức và ốm nhom. Ở nhà đi làm hôm qua, nay trong mình coi yên mà nên tôi đi tới đây nó bắt tôi làm mấy thứ nên đứng nghỉ một chút.

Thầy Tâm. Ở bắt tại đơn đau lâu nên mất sức và thiếu máu rồi nó làm vậy chớ gì. Vậy mà đon có uống thuốc chi đặng bổ huyết lại không?

Thầy Sáu Có anh Tâm, tôi có mua hai ba thứ mà uống sao cũng như không. Hôm rày tôi giận tôi không thèm uống nữa.

Thầy Tâm. Đau có uống *Huyết-Trung-Bửu* của *Nhị-Thiên-Đường* chưa?

Thầy Sáu Chưa

Thầy Tâm Vậy thì đau nặng mà nặng, tôi dám nói chắc, đon mà uống chừng 3 ve thì đon lại sức liền. Đon nhớ không, năm ngoái tôi đau mà trận cùng quá tay, tôi còn ốm yếu hơn đon bây giờ nữa, mà tôi nhờ uống mấy ve *Huyết-Trung-Bửu* của *Nhị-Thiên-Đường* ở Cholon, đó rồi lại sức, tôi có đi có thịt tới bây giờ đây.

Thầy Sáu Thiệt vậy sao anh Tâm.

Thầy Tâm Thiệt chớ ai qua đơn làm chi.

Thầy Sáu Thôi, để hôm ấy tôi đi Cholon liền bây giờ đặng mua thứ ít ve về uống coi

Thầy Tâm — Thì đon đi mua về uống ít ve rồi mới biết lời tôi nói thiệt.

天常前小賢

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG HUYẾT-TRUNG BỬU

Thứ thuốc này đã có thí nghiệm rất bổ dưỡng dám ban không có sự độc địa chi trong thuốc cả

Trăm mười thứ thì sự cũng hay thuốc nói dạo mạnh hay là yếu, đơn nào thì huyết mỏng, cho đến phải bịnh lâu ngày khó bổ lắm cho cũng trong được cả bổn chắc gốc lại thêm hoàn toàn rất mạnh mẽ vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gặp mà lo xét cho hết sức chớ nên chậm trễ, phải lo vững bền khi huyết cho lắm, mới đây trong thế-giới đã mở mang, muốn việc cũng phải lấy sự chắc là gốc. Vậy thì có thứ thuốc Huyết-Trung-Bửu là thiết rất bổ huyết của can tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc này.

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi, vậy uống luôn thuốc Huyết-Trung-Bửu này hầy bửa thì đã thịt trở nên đỏ sắc mặt tốt trơn, khi chưa uống thuốc này thì lấy kim chít trên đau nhọn tay ra máu ít nhiều trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thế nào, rồi đến khi đã uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước, coi máu nhẫu trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi, còn dùng được lâu thì mạnh nơn khi chưa uống thuốc, còn khi mình chưa uống hai ba chai thì cân thử cho biết, đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân, còn khi chưa uống hay mới uống hơn một yên giờ lên thử sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như vậy cũng thử rất ấy giờ lên như không hết nầy, vậy thì phải biết thuốc *Huyết-Trung-Bửu* nầy làm cho mình mạnh nổ là bao nhiêu!

Còn người máu huyết ốm dáng dấy đi tiểu nói chuyện, nếu uống thuốc nầy phần khí dầy đủ cả hai hoặc nơi đến 3, 4 vỉ không nhàm mà rất vui vẻ, vậy thì phải biết thuốc *Huyết-Trung-Bửu* rất hay và quí báu là dường nào

Gần nước, huyết hư bước đi xa không được nữa đàm đường thì mệt, uống thuốc nầy chừng một tuần rồi chạy đến một đàm đường không hết mệt.

Cần thêm một chứng rất hư, như hàm đàm-tục thái-quá thì tạng thận đã kém chơn nơn là hư, uống thuốc *Huyết-Trung-Bửu* sau hay bửa thì thấy tinh thần lại và ăn uống thấy khỏi hết như màu mà ra, hễ phát huyết kém thì tạng thận phải kém, nên uống thuốc bổ huyết ấy là uống bổ tạng thận vậy thì thấy những chứng bịnh hay đi rồi vậy.

Lại còn lắm người vú ít sữa không tốt uống sâu hầy nhiều bình khó, hoặc đau năm tuần nơi nào thì đã đứng phải hiệt rõ bịnh ấy ai khi nuyết chưa đủ hoặc bịnh cảm tích uống hết đó mà ra, như con nít từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn cơm rồi phải cho uống thuốc *Huyết-Trung-Bửu* 1 muỗng cà phê mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng bệ ốm khác như khi còn nhỏ mà đều đó đến già nó không hay đau đớn

Một người đàn bà đứng kinh không đặng hoặc khi trễi, khi sớm hay làm đau bụng uống thuốc hay đứng kinh trở nên tốt lại và đau thai, còn những người đứa bà có thai, uống thường đến khi sanh đẻ mau mắn và có sức mạnh lại nữa ấy sau đứa con ấy cũng it bịnh vì đã bổ đứng khi huyết thì cái sức của người đứa bà trở nên tốt ho con nít sự tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đứa bà huyết khi hư thì sanh rất buồn lo lắm năm ngồi không yên, tại vậy hễ nóng lên, làm đau bụng và nhức, mỏi cả mình mà uống đặng thuốc *Huyết-Trung-Bửu*, thì huyết tốt lại cao hồa chẳng nữa lo lắm, có khuấy trong mình và các chứng bịnh đã nói trận liền tức dặng hết.

Còn người tuổi trẻ ngồi lâu thiền và người hà thiền suy kém, hay việc làm-dục khi huyết hao kém sanh ra đa mặt vàng hay xây xẩm, tối ta ăn đau lưng lồng đá, gối tay chưa yên dạ hồi hộp, lúc tan canh và tạng thận suy và lưng cái ốc làm, hễ lấy tùng bung thì phải uống thuốc nầy được một thân it 1 một mỹ trở nên tươi tốt và làn lâu nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trở đó đều đặng tiệt hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như đang dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ, và khi huyết đầy đủ lại và nó nang hình vóc hơn người rất nên xinh đẹp

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hay dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đi an lạc, có sức mạnh đã thật hẳn đau, thường ngày thêm sức, già trở nên trẻ

Cách dùng: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mới lần 1 muỗng ăn xúp, vậy khuấy nước ấm đều mà uống

Giá mỗi ve nhỏ là .. 1$20 *Giá mỗi ve lớn* .... 2$00

Trong vùng đất — Việt —

Nam-kỳ

Cuộc tranh Coupe Larue năm 1933

Travinh.— Bộ chung-kết giải thưởng «Larue» năm 1933 sẽ đấu tại sân Travinh trong ngày chúa-nhựt 14 Janvier 1934 tới đây.

Nhắc lại: giải thưởng ấy lập ra năm 1932, hội tàu bộ Travinh đã có cái du éu gặp gỡ tại Cantho trong độ chung kết rồi, hội Travinh thắng đặng, hội Cantho là chủ nơi một chú nay thôi. Năm nay hai nơi gặp nhau lại, thì cuộc tranh đấu sẽ kịch liệt vô cùng.

Hội Cantho sẽ trả thù đặng chăng?

Hội Travinh giữ đặng cái coupe một cau nữa chăng?

Không ai dám trước đặng.

Năm nay Cương không còn ở trong hội Cantho, thì in uống cho hội Cantho lắm.

Có lẽ phía Can bo thì Pierre Carlotti và Hải sẽ danh đơn, còn Pierre Carlotti và Dậu danh đi; còn phía Travinh thì Tân và Một danh đơn, và Thoại và Một danh đôi.

Pierre Carlotti năm nay danh phát vô cùng, tập phía trái (revers) rất thiện nghệ, Tân và Một khe thắng nổi. Hải gặp lần hay là Một thì không chắc bon. Hội nào thắng đặng thì cũng chỉ nhờ độ danh đôi mà thôi.

Phía Cantho Dậu có tài giao banh độc, nếu ngày độ Dậu và Pierre Carlotti danh và thì khó chịu cho bên Travinh.

Hội Travinh nếu để cho Thoại đứng vai Một thì coi bị vọng nhiều hơn là đứng với Tân hay là với Vinh, vì sau cuộc tranh coupe Deibes thì chẳng còn ai tin cậy Tân, còn Vinh thì có danh hay, nhưng bấy giờ chậm lụt non may năm trước nhiều. Một đã banh không đực, nhưng đèo dai ma chay mau, không bỏ bóng một trái banh nào cả. Trong coupe Deibes Một phải bị Huệ danh bại, là vì Huệ đã từng có tập luyện với Một, biết chỗ yếu của Một. Huệ tuy đứng sấp hàng, nhưng cũng là một tay cự nhau mấy người đã đứng sấp hàng rồi.

Nói tóm lại, hội nào thắng đặng thì cũng phải chơi trong ba độ, phải chi năm nay phen Cantho có Cương thì sự thắng chắc nhiều.

Ngày chúa-nhựt 14 Janvier hội Travinh sẽ có cái khan đài mà mê, đặng mời chư quí vị mộ tennis lục lỉnh đến xem.

Hội Cantho đã hai phen bị hội Travinh đánh bại, một kỳ tranh coupe Larue, một kỳ tranh coupe Lê-văn-Thơm, có cai chi phục thù nên đay công tập tuyện. Thế nào cuộc đấu ngày chúa nhựt nầy cũng sẽ hay lắm.

THẤT-SƠN.

Bất dặng một tên đau đáng ăn cướp rất lợi hại

Baclieu. — Đêm 24 Décembre 1933 linh dõn Hong-chăng bẻ thuộc quản Gia-rai bắt đặng một tên đang-thổ đầu đảng ăn cướp rất lợi hại, tên là Nơ-Thượng kêu là Danh-O, làng Phơ-ga-banh và mấy tăng lân cận lấy làm mừng rỡ vì từ nầy về sau bớt lo sự bóc lột tàn hại của Danh-O nầy, cũng như trừ đặng một con thú dữ vậy. Tên ăn cướp nầy rất lợi hại khó bắt đặng nơ lắm vì nó là một tên đang-thổ rất cao và lớn, người mạnh dạng dữ ba trăm ăn cũng tới ăn cướp, linh vây hết sức truy tầm đã lâu mà đi gì bắt nổ, còn nhiều lần bắt đặng nó cũng bể công mà trốn đi như không, còn như gặp tại trận thì lôi tai chực người vì nó cũng khó nói bắt đặng.

Chuyện nầy bắt đặng nó đây thì cũng nhờ có chú Cai Lê-văn-Bước và mấy chú Hếp Trần-văn-Chi, Thi văn Che và Võ-văn-Bước ở đồn Hong-chăng bẻ có lòng siêng năng hay đi tuần ban đêm mới hay nó trú ngụ trong một cái nhà lá ở gần Hộ Phòng nên vì nó bắt nổ, nhơ đã biết sức nơ nên có mượn thêm trên ba chục dân làng phụ giúp thì hết lòng can đảm mới đặng thắng.

Phen nay nó hết trông gì là sẽ khỏi như mấy lần trước nữa.

CHỚ NÊN NGẦN-NGẠI.

Nếu tự bị đau, không cần phải dùng một thứ thuốc nào nó chỉ làm cho đỡ mà thôi. Nếu uống thứ thuốc nào nó chữa khỏi hẳn cho mình. Vì lẽ nếu ta mắc phải các bệnh mà nhiều người thường mắc như những bệnh: đau đa-dày, nhức-đầu, đau bụng, ăn nhằm nhớn hèn canh xuyễn, bệnh nhọc mệt, mỏi gân, thuốc PILULES PINK có thể chữa khỏi hẳn cho ta.

Thuốc PILULES PINK

chữa khỏi hẳn cho ta là vì những bệnh kỳ sinh ra bởi thiếu máu và bổ thần kinh tự mỏi mệt, và theo nhời chứng thực của mọi người đã kinh nghiệm, thì rằng thuốc ấy là một thứ thuốc bổ huyết và bổ gân cốt rất hay, mỗi thứ thuốc bổ mà công-hiệu thật mạnh lắm.

Thuốc PILULES PINK

là một thứ thuốc rất thần hiệu để chữa bệnh thiếu-máu, phiền muộn, nhọc mệt, bệnh tim lồi lồn sỏi, bệnh trẻ ve già đau da-dày, nhức-đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hãng bán thuốc tây.

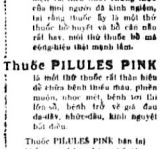

Trung-kỳ

Quan xếp đồn đối với sự thâu thuế chợ

Phanri— Vì bọn Chà đấu giá chợ Phan-ri và chợ Dưỡng không chịu theo giá 4200$ như trước nên kỳ từ đấu năm 1934, quan Sứ Phan-thiết đã giao cho M. Ranh, xếp đồn Phanri xem sóc việc thâu thuế chợ.

Ngày thứ nhứt, muốn dằng công và tưởng rằng: thuế chợ đã về Nhà-nước thâu, thì dầu bóp nặng thế nào dân cũng không còn kêu nài vô ai được nữa, nên những người góp chợ thâu thuế rất cao. Như mỗi gánh gạo, kẻ ban chỉ lời 0$10 là nhiều mà họ đòi bay tám xu, bởi vậy, tại chợ Dưỡng có nhiều chị bỏ gạo đành gánh trở về.

Có lẽ quan xếp đồn đã biết rõ tâm lý và cử chỉ của bọn «tay sai» như thế, nên ngài đã dịch thân đến đứng chợ, mà kiểm xét.

Chung tôi có gặp ngài tại chợ Dưỡng và ngài có nói cho chúng tôi biết rằng: Ngài sẽ dạy bảo cho bọn góp chợ thâu thuế một cách công bình hơn. Hỏi nhơn có nại người góp chợ đứng gần đó, ngài bèn dạy lại dặn: Phạm-thâu-thuế, phải tuy theo giá trị của mon hàng. Cứng đồng một gánh đó nhưng, đem thúc cau hay thập phải tuy tiền tới nhiều hay ít. Vì dụ mọi gánh nào, kẻ ban chỉ lời năm hay xu, thì chỉ nên thâu 1 xu thuế thôi, mà một gánh thịt, kẻ ban lời đến bạc đồng, thì phải thâu bay tám xu hoặc một cắc.

Quan xếp đồn hứa sẽ cho làm y theo lời chúng tôi. Nhưng tôi nói: «Mọi ngài đều có tôi đến xét chợ nếu những người bán hàng muốn kêu nài điều gì, thì cứ thưa ngay». Tôi sẽ vội lòng chiều cô đến. Con về sự nhuận lợi của kẻ góp chợ, chắc không bao giờ qua khỏi mất lời.»

Ấn thật vậy. Chính hôm Tết Tây nầy, chúng tôi ở Saigon về, đặt may người bạn đến thăm quan xếp đồn.

Chúng tôi đang ngồi trong phòng khách, nói chuyện với quan xếp đồn và phu-nhơn thấy một người coi và 1 người ăn vô trình với ngài về sự bọn người góp chợ ở Phanri thâu thuế 3 xu mà phải giấy 2 xu. Ngài liền phạt mỗi người ở các về đây rằng nếu tái phạm sẽ bị đuổi.

Ngày tết tây đang lễ ngài nghỉ, thế mà ngài vẫn làm việc như thường. Xem bấy nhiêu ấy cũng đủ thấy lòng sốt sắng của ngài.

Chúng tôi mong rằng bọn dân nghèo buôn bán tại chợ Phanri và Dưỡng sẽ được nhờ lòng ấy mà sống ấy.

T.V.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH, GIÁ BẠC

Ngày 12 Janvier 1934.

	Mua	Bán
Nhà nước.....	10$.00	10$.00
Ngân-hàng Đông-pháp.	9 84	9 84
Banque Fr.Chinoise...	9 84	9 84
Banque de Saigon.....	9 84	9 84
Finance. Fse. et Ce....	9 84	9 84
Hong-kong Shanghai...	9 84	9 84
Chartered-Bank.....	9 84	9 84
Stè Asiatique de Crédit.	9 84	9 84

MẺ CÓC

Giá cho dân nhà-đăng Cholon, bao tay lớn gia tài đi biển

Paddy pour riz de choix	1$35	à 1$40
Paddy pour riz ordinaire	1.25	à 1.30
— n°24,40/0	1.18	à 1.22
— n°20,60/0	1.08	à 1.10
Paddy alimentaire	0.98	à 1.00

LỞ NGỨA

BAU CHÂN

Hễ lão, ngứa ngáy

bằng dộ

và tất cả các bệnh ngoài da muốn chữa khỏi tốc khắc thì nên hỏi

POMMADE

FLORENTINE

Bán thử ngay, sẽ thấy công hiệu

phi-thường

Có hàng vạn người viết thư mình tạ ơn...

G. ROCHER
Ancien chef de comptoir à Saïgon
Rue Vieille du Temple
PARIS

Hội Van-Quoc Tiet-Kiem

HỘI HIỆP BỘN NẶC DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000 000 lượng (Thượng-Hải)
và 8 0 0.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢNG-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP : SAIGON
số 26, đường Chaigneau
Chi-nhánh ở Hà-Nội, số 88, đại lộ Francis Garnier
Chi-nhánh ở Nam-Vang : số 94 đường Galliéni

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Hãy mua đồ của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM :
— Về 1.000 lằng — mỗi tháng góp 8 đồng
— Về 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng
— Về 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng

Đương dự vào : 1. Cuộc xổ số hội viên tại mỗi tháng kể từ tháng đầu.
2. — Cuộc chơi (3 tiền lời của Hội, sau khi đong đăng 2 năm.

NÊN LƯU Ý : Hội cần đông nhiều người chắc chắn mỗi tháng hay quên lãng tháng nào thì hội chừa cơ người thay mặt.

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin
HÃN KỲ TÊN HIỆU
" USINES du RHONE "
Một chữ là được thuốc hảo chế tinh sảo và công hiệu

Số Tượng tế

1 số độc đắc trúng		10.000$—
1 số trúng		500.—
1 số trúng		3 000.—
2 số trúng	2 số $ =	4.00.—
5 số trúng	1 00 =	5 >00.—
6 số trúng	500 =	4 000.—
10 số trúng	200 =	2 >0 0.—
70 số trúng	100 =	7 0 0 —
98 số trúng	40 ONG $ =	

Số giá: 1$00
NGÀY XỔ SỐ
11 Février 1934

Mua giấy số, xin gởi mandat và thêm 1$20 tiền cò recommandé cho :
Madame Nguyễn-thị-Truyện
103, rue d'Espagne
SAIGON

HỎI CÁC PHỤ HUYNH HỌC SANH

Từ khi người Pháp sang qua thì trong xứ này lắm người đều hiểu rõ sự ăn-học là cần, nên người thì gởi con ra trường Pháp, kẻ tìm trường ấy trường nọ cho con học, mục đích mong sao con mau thành tài. Song cũng có nhiều người bất mãn, vì gởi con đi du học xa có nhiều điều bất tiện, mà con tìm kiếm trường cho đúng cũng thì thật là khó khăn.

Nên ông Lavrel, cựu-nhiệm khảo văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cứu tế tòa-án quyền Đông Pháp, khi đi diễn thuyết các tỉnh trong Nam ngoài Bắc có nhờ lời yêu cầu của các ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất lớn ở Hanoi để dạy dỗ các trò trong không bao lâu mươi năm trở lên Pháp mà đào luyện cho con em Việt-Nam. Trường này tức là trường

Lycœum libre Hong-Bang

tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai ngàn học-sanh ; nào Tàu, nào Nhựt, nào Tây, Ai-lao, Cao-mên, Xiêm-la Ấn-độ, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ đều tới học kể thì cấp-bằng tây (C.E.P.E., B.E., B.E.P.S., B.S., bacc. métro.) Người thì cấp-bằng bổn-xứ (B.E.E.I., C.E.P.F.I., D. E. S. P. F. I., Bacc. locaux) số học-sanh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới có trường tư này được phép mở đến ban Tú-tài và dạy đi đủ các kỳ thi, mà qui mô kỷ luật như các trường có tiếng bên Pháp.

Trường ở giữa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Catédrale, Lamblot) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông có sân chơi mát mẻ, cây cối um sum, có chỗ cho lưu học sanh *ăn ở ngay trong trường* tiền mỗi tháng 15$00, còn tiền học các lớp như sau này.

Enseignement Franco-Indigène — 1 — Cycle Primaire	Tarif des frais d'études	Enseignement français — 1 — classes Elémentaires
a Cours Preparatoire	1$25	a) Classe de Dixieme
b » Elementaire	1 50	b » Neuvieme
c) » Moyen (1re et 2e ann.)	2.00	c » Huitieme
d) » Supérieur	2.50	d » Septieme
2 — Cycle Primaire Supérieur franco-indigene	Tarif	2 Classes dites de grammaire du Cycle secondaire français
a Cours de 1re année	4$50	a) Classe de Sixieme
b. » 2e année	5 50	b » Cinquieme
c) » 3e année	6 50	c » Quatrieme
d) » 4e année	7 50	d » Troisieme
3 — Cycle secondaire de l'Enseignement local	Tarif	3 — Classes d'Humanités
a) 1re Année	15$ 12	a) Classe de Seconde
d) 2e Année	16.12	d) » Première
c) 3e Année	17$ 15$	c) Philosophie ou Mathématiq.

Chỗ ăn ở trong trường có hạn, ai muốn ở phải viết thơ xin trước đó.

Monsieur le Directeur du Lycœum libre Hong-Bang — HANOI
N. B. — Niên học 1933-34 sẽ bắt đầu vào ngày 1er Septembre hồi 7 giờ sáng.

Lớp nghỉ hè bắt đầu giảng từ 26 Juin đến 26 Août 1933.

Ai muốn có quyển đầu lề thi xin tại nhà in Imprimerie de l'Union Saigon, 57, *rue Lucien Mossard.*

Niên học mới rồi đã có 145 học-sinh trúng tuyển các kỳ thi.

SÁCH RẤT CẦN ÍCH
cho thầy giáo để dạy trẻ em đọc
và cho trẻ em để học tiếng Langsa

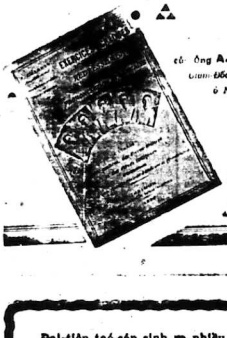

có ông A. CHAMBON
Giám Đốc sở Học-Chánh ở Nam-kỳ soạn

IN TẠI
IMPRIMERIE DE L'UNION
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAIQUES
Société d'Exploitation des Etablissements
BROSSARD MOPIN
Kỹ nghệ
Sáng lập từ năm 1909
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp quốc tại. Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới lãnh-liêu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắt : MASACANO SAIGON
VÔ RA THONG THẢ
hãng ởƯờng L. Lecouturier. — Chodui, gần trại lính tập Ô ma

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM
để chữa
BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trốc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, chẳng thời-kỳ của bệnh Giang Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này lại một thứ thuốc trừ hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công hiệu :

THAY ĐƯỢC 6 THUỐC TIÊM
Chế ra tại
Préparations du Laboratoire Chimiothérapique à Paris et Théâtre-Français à Paris
Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bảo-chế lớn ở thuộc địa

Quí vị

Muốn mướn vẽ hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả :

Muốn vẽ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yết-thị lời rao buôn bán

Các thứ tranh họa mĩ-thuật thiệt khéo vẽ bằng phan hoặc bằng dầu, vân vân..

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union
NGUYỄN VĂN-CỦA
57 rue L. Mossard SAIGON

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoẻ, xin dùng :
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

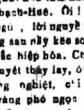

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ
Bán ở khắp các hãng bào-chế lớn.

MUỐN trẻ con đặng mở mang,
trẻ con biết đọc trong 60 ngày,
trẻ con thích học trong bước đầu khó không,
thì nên mua cho chúng nó một quyển
Tôi đọc vườn tiếng
Giá một cuốn : 0$ 20
Có bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của,
57, rue Lucien Mossard. — SAIGON

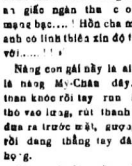

GÂY MÔN
Thuốc
SIROP du DESCHIENS
có huyết bổ
Làm cho Sang Tuc mau mắn, ấy là một vị thuốc của các bà đang trở bịnh. Nước máy hiệu hay hơn hết và rẻ các thứ. Thuốc ai hay thì cho anh em đồng-nhi.

TIỂU THUYẾT — Số : 108

Đá mặt vàng phai

XXVI. — Trả thù xong Phụng-Tiên đoạn mạng

Cả thầy thấy Phụng Tiên đã chết, đều đồng lòng reo lên. Mà người khổ tâm nhứt là nàng Kiều-bạch-Huệ. Ôi ! Lửa tình vừa ngùi, lời nguyền dứt thiệt. Tưởng sau nầy kẻo sợ gần bó, cầm sắc hiệp hòa. Chẻ nào đè, bỏ nguyệt thầy lay, ông tơ cũng chưng nghiệt, chỉ xuất cho trao vàng phó ngọc một phen nơi chốn rừng xanh, mà rồi nay mà đỗ lợi chân thêm khóc cho duyên phận bạc.

Khỏ tâm cho Bạch-Huệ như vậy, mà người ta Phụng-Tiên thì nàng biết tỏ cùng ai. Nàng dượng mà khóc, khóc đến nỗi chết đứng, mà cũng không ai biết là nàng khóc vì cỗ khỏ..

Cỏ Trần-thái-Nga thì qui hồn thầy Phụng-Tiên, lay rờ ngực Mỹ-Châu mắng ngộ Phụng-Tiên, vừa khóc vừa kể lể rằng : Anh hại đời ! Bắt nước vừa thương của nhà bọ Huỳnh chỉ có anh là người kế tự. Thế mà anh lấm đoạn kiếm thì lối lớn tày đình. Còn phải em, ấu càng nỗi thác hơn anh, vì tiu bà trả xong, thù mẹ đáp trọn, trần còn ô độc, tử cỗ về tuần. Song anh đã giành em mà báo trước, thì em ngu-ẩn sáng được phải trí cho chị ba thay mặt anh mà phụng tự cho cỗ chồ ! » Nàng kể rồi, day qua kêu giọt Mỹ-Châu.

Kiều-lão thấy Tú-bà bị thâm hại rất bình, bỗi đem tử-thi Huỳnh-phụng-Tiên vào và đỗ Mỹ-Châu dậy. Ông lão vừa đem thi của Huỳnh-phụng-Tiên rồi rồi « Huỳnh-phụng-Tiên rồi rồi ! Giờ làm Mỹ-Châu tỉnh dậy, khóc rả giờ trời ơi ! Ông cay nghiệt mà chi ! Con mẹ tôi chết vì tội Aoheen tôi trọng hờ vào đâu. K-ô em lắm ! Anh hại ôi !... !! Mỹ Châu khóc than tới đây, thì muốn đập đầu tự-tử. May nhờ có Tô-Hoa kịp đè can nên lão lần nàng cũ g người hời.

Đoạn Kiều-lão bỗ người nhà lo quan quách tẫn liệm thi hài của Phụng-Tiên, làm lễ cúng tế, quảng để ba bữa.

Sáng bữa thứ tư, bai mươi người thợ đồ linh cửu đi trước, Mỹ-Châu và Tây-Nga mặc đồ tang theo sau, kế đó là Kiều-lão, Tô-Hoa, Bạch-Huệ, Hoàng-tế-Lang và Hoàng-linh-Nên rồi gỏi. Ai nấy đi theo đều sụt sùi thương xót.

Tại an thường lại có tiếng khóc và tế gào : anh hai ơi ! cha Mỹ-Châu và Tây-Nga. Ai nghe cũng cảm động.

Mon thợ khiêu quan-tài đi một đỗ thì bắt rập nhau lt câu rằng : « I, a, nhân sanh nhược mộng, thế sự nan bỏ ! Kẻ gian người hiền chết đều bằng liền mất đó, I a ! Từ đau trong tuổi kẻ lớp vùi trong bạch hồ phách anh hùng phương phải chôn ! Bỏ Phụng-Tiên thay ! Ô hô ! Kẻ chết đã yên. Người còn thêm khổ ! Ai ta hỡi ! Cõi trần là biển khổ !! »

Mỹ-Châu, Tây Nga Bạch Huệ nghe mấy câu thân của hai mươi người thợ thì càng dau lòng đứt ruột. Khiến tới mỗ phần của cha mẹ Phụng-Tiên, thì hai mươi người thợ để linh-cửu xuống, động ra tay đào hầu rồi. Huyệt đào xong thì bộ rồng. Mỗi người đều bỏ một cục đất gọi là tỏ lỗ g tử đây vinh biệt ; Châu thấy để anh xuống huyệt tôi liền nhảo theo và khóc ầng ực Tô chết theo anh tôi ! sin chôn sống giùm tôi lười ! thế ! Bạch Huệ và Tây-Nga kéo Mỹ-Châu lên. Tô Hoa ôm la khóm lời khuyên để lấp mồ phần cho Phụng-Tiên xong, thì kéo nhau trở về. Mỹ Châu và Tô-Nga kéo dẫn tới nhà không dứt.

Đêm ấy jen mịch, bóng nguyệt lên lần, gió thổi là xao, sương sa thành giọt. Lối 12 giờ khuya đêm ấy, trước bàn thờ mỗ, một mới hai cô, trông thấy một nàng con gái qui khóc nơi đó. Nàng lấy cất tiếng than rằng : « Cha ôi ! mẹ ôi ! anh ôi ! có hay biết cho tấm lòng tôi nay thế nào chăng ? Trời ơi ! Lam con mà chẳng biết ơn cha ngửa mẹ lại mới mấy năm phủ trợ cho kẻ cựu thù ! Tuổi, nói ra càng hèm cầm tức. Ôi ! cha mẹ không còn, nhưng ngỏ còn anh để đỡ. Nào hay, trời lại chia hai, anh ăn cắm em dượng trần, mồ thăm khỏ của ai là hơn nữa ! Bây giờ tử cỗ vô thân, không sống mà làm chi nữa.. ! Thôi đành lánh chốn dương trần mà sống giấc ngàn thu cho xong mọng bạc.... ! Hỡi cha mẹ cùng anh ôi linh thiêng xin độ tôi theo với.... ! »

Nàng con gái nầy là ai ? Tức là nàng Mỹ-Châu đây. Nàng than khóc rồi tay run lập cập thọ vào lưng, rút thanh gươm đưa ra trước mặt, gượng cười, rồi dang thẳng tay đâm vào họng.

Cũ g một đêm nầy, giờ nầy, nơi nầy, có một người nữ-lang dượng đi lồng thẳng theo con đường mòn từ nhà Kiều-lão sang nơi phần mộ của Phụng-Tiên, mà vẻ mặt âu sầu thảm đạm như nàng Mỹ-Châu vậy. Người nữ-lang nầy là ai ?

Chính là Kiều-bạch-Huệ đó. Hỡi ôi ! cô chỉ ưu tư sầu muộn bằng một đôi giai nhơn tài tử ý hiệp tâm đầu, vừa gần bỏ thì giao với nhau thì đã đá nát vàng phai, bình rơi trâm gãy. Bạch-Huệ mang nỗi sầu với ai, sầu mà chẳng biết tỏ cùng ai, mà ôm ấp chứng nào thì đau lòng chừng nấy. Đêm ấy Bạch-Huệ ra sân than thở rồi đi quỳ ngồi qua h trongrữ g không dịch lề đi đâu. Nàng đi gần lâu khi giựt mình, xem lại mới hay đã qua bước. Vừa muốn lui gót về, bỗng nghe có tiếng than khóc, nàng liền bước lại gần mà nghe...

(Còn nữa)

IMPRIMERIE DE L'UC-TINH TAN-VAN
Directeur Propriétaire : NGUYEN-VAN-THIET.
57, *Rue Lucien Mossard.* — SAIGON

TIRAGE : 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LAM-VAN-NHO.

2418
12 Janvier 34

ESSENCE
—
LOTION
—
POUDRE
—
SAVON
—
BRILLANTINE

TỐT
THƯỢNG
HẠNG

ADOREIS

Gellé Frères Paris

THẦN VIỄNG

Nếu nét mặt tươi tỉnh thời được tiếp đãi ân cần. Nhưng nhiều khi thật là buồn bực. Vì bụi bẩm, vì khát nước làm cho ta ngứa ngáy cuống họng. Thỉnh thoảng ta ngậm vài viên

KẸO THUỐC WYBERT

Ta sẽ thấy mồm miệng và cuống họng được dễ chịu khoi khô hao ngay lập tức. Không những thế mà thôi, ta lại còn ngăn ngừa được những bệnh hay lây.

Wybert

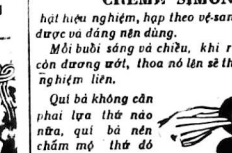

KẸO-THUỐC WYBERT
bán tại các hàng bào chế tây,
mỗi hộp có hơn 300 viên

CỨ DỮ GIN THẬN-KINH
THÌ LẠI MẠNH
NHƯ XƯA.

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bệnh sẽ khỏi ngay, bỏ xế làm việc dễ dàng. Và, nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữ danh rất công hiệu cho các bệnh sau này:

Đau lưng	Nước tiểu đục	Cóc ở trong bàng-quang
Bệnh thấp	Sưng bàng-quang	
Đau gang-thắt lưng	Quá lợi tiểu	Huyết sấu sinh mước tiểu vẩn
	Sưng mắt cá chân	

Một hộp 8f50 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14f85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà
H. BINAC, Phces, số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

Ở PARIS
các bà xinh đẹp muốn giữ cho da mặt được mịn màng hoài thì dùng
CREME SIMON
hột hiệu nghiệm, hợp theo vệ-sanh, giúp ích được và dáng nên dùng.

Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi còn đương ướt, thoa nó lên sẽ thấy hiệu nghiệm liền.

Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chăm mộ thứ đó mà thôi.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
UỐNG THỨ LÀNH CÁC CHỨNG :
Nhức xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau bịnh nhức gân, đi lợn cợn có cát, đau lắc-lẻo

CÁC VỊ SÁNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT	Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT	Uống hai ba liều, khỏi ăn rồi thì dễ tiêu tạng.
COMPRIMES VICHY-ETAT	Để cho mỗi người lấy ra nước mạch hơi đá, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẤY BỐ GIẢ MẠO, MẤT THƯỚC

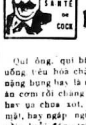

TỈ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TĂN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chàng ? Quí ông, quí bà hay ợ chua xót, nhức đầu chóng mặt, hay ngáp ngủ lực khi mới ăn rồi, lưỡi đóng trắng hơi thở hôi thối (thối miệng), sình bụng không ?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bất bợn dạ, buồn mửa, khi thì thọ đa khi thì bón kiết ? Có đau mỏ ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hào hển, hay đêm thức tưởi, ecliêm hoa ngủ không được chăng ?

Ta hãy nhớ trong trị rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho qui ông qui bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho ta ai nấy lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngủ tang lực phủ tim đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông đồng, tinh thần trăng kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Qui ông, qui bà ai ai lo đau ti vị, vậy thì uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó để mà trị bịnh ấy.

Bởi thuốc bột *POUDRES DE COCK* đang trong hộp thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *JEUMONT*, tỉnh Nord.

Enterobyl
ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 3 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn
Bịnh ngoài da
Bịnh ở các xứ nóng

E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khóa vật lý. Cử nhân khoa cách-trí Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÀO CHẾ TÂY

Saigon : Pharmacies MUS, SOLIRENE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BỊNH TIỀM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiotherapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et Toutes Pharmacies.

AgSaigon: L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS, Pharmacie Centrale

Liêu trai chí dị

Tiep_theo

huyện Hình-tử-Ngôi

Tích-Cửu về nhà, vợ chồng tỉ tẩy vừa mừng vừa khóc. Nguyên các năng bỏ ăn mà năm ! lần đó, năng quyết chết mà thôi; bỏng có người kéo năng dậy mà nói rằng: «Ta là người nhà của bọ Trần đây, hãy theo ta cho mau, thì vợ chồng sẽ thấy nhau được; nếu không thì không kịp đa.» Năng liền đi theo ra cửa, có hai người phò năng lên kiệu mà khiêng đi. Trong giây phút đến một chỗ quan-thự, thấy cha mẹ chồng đều ở tại đó cả, năng bèn bỏi thăm chỗ đó là chỗ nào? Trần-mẫu nói: «Chẳng cần hỏi làm chi, thông thả rồi mẹ sẽ cho dưa con về.»

Bữa nọ năng thấy Tích-Cửu ốm, năng mừng lắm, ai ngờ là vừa thấy nhau rồi sao chàng lại đi đi; năng lấy làm lạ nghĩ ngợi chẳng cùng, còn ông cha chồng thì không biết có việc gì mà đi hỏi, có khi tới mấy ngày mà không thấy về. Đêm nọ thấy ông về mà nói rằng «Ta mắc ở bên núi Võ-Di, về trễ có 2 ngày, may chớ không thì không bảo họ con ta được rồi; hãy đưa vợ nó về cho mau.» Ông nói dứt lời thì đã thấy xe ngựa đưa năng đi liền.

Bỗng thấy nhà cửa, năng bèn chạy vào, thì dường như chiêm bao mà tỉnh lại vậy.

Vợ chồng ngồi thuật việc trước lại với nhau rồi mừng mừng sự sự phận phòng, từ ấy vợ chồng mới sum hiệp với nhau ngót có một đêu là không biết lấy chi mà nuôi nhau đủ. Tích-Cửu bèn lập trường dạy trẻ con trong xóm động có chi độ cho qua ngày tháng, và dùng dịp ấy mà học hành luôn tiện; chàng thường nói với vợ rằng: «Cha có nói rằng trời sẽ cho mình ngàn vàng, mà hiện nay 4 vách trống không, há đi nhờ sự dạy học thế nầy mà phát tích được sao.»

Bữa kia chàng ở nơi trường mà về gặp 2 người đón lại mà hỏi rằng: «Thầy có phải là Tích Cửu chăng ?»

Tích-Cửu gật đầu nói: «Phải.» Hai người ấy liền lấy công ra mà công Tích-Cửu lại liền. Tích-Cửu không hiểu sợ chi, chẳng dám hỏi, người trong xóm đều xúm lại, hỏ ra mới biết vì bọn ăn cướp nó khai cho chàng. Chúng đều thương chàng bị hàm oan, liền chung tiền với nhau mà lo lót với hai tên lính; nhờ đó mà đi đọc đường, chẳng một lần bị chúng nó làm khổ.

Bỉ đến quán, vào ra mắt quan Thái-Thú, thuật rõ mấy đời gian-thế của mình. Quan Thái Thú sửng sốt liền nói rằng: «Ấy là con nhà danh-sĩ bình-dương văn nhã như vậy mà ăn cướp nỗi gì.» Liền dạy mở công mà tha ngay, rồi lại dạy dẫn lũ ăn-cướp ra, tận tra khảo kẹp, cật hỏi hết sức chúng nó mới chịu khai rằng vì bọ Châu mướn chúng nó khai vàn cho Tích-Cửu. Tích-Cửu lại bẩm rõ hết đầu đuôi các việc của cha vợ mình đối đãi với mình vậy vậy... tự bấy lâu nay.

Quan Thái-Thú lại càng thêm gần tức tài sai người đi bắt bọ Châu, rồi mới Tích-Cửu vào nhà tư mà luận việc thế-nào.

Tế ra quan Thái-Thú nầy là con của Hàng-Công, quan Tể đất Hạ-Bì-Tức ; là học-trò của Trần-Tử-Ngôn. (*con Trần-Tích-Cửu*). Bèn tặng cho Tích-Cửu một trăm lượng bạc, để làm lộ phí đặng lo ăn học ; lại cho thêm hai con lừa để ở chơn, và dặn dò chàng phải đến quận cho thường, hầu có sẵn sóc chăm nom văn nghệ của chàng. Quan Thái-Thú lại con khoe khoan cái sự hiệu của chàng cho các quan lớn biết, cho nên từ quan Tổng-chế nhà xuống, ông nào cũng tặng tổng tiền bạc cho chàng.

Tích-Cửu xe ngựa trở về, vợ chồng rất mừng. Bữa nọ vợ chồng đương ngồi trong nhà, xảy thấy bà mẹ vợ vừa khóc vừa bước vào, thấy năng liền quì mọp dưới đất mà không cậu dậy. Năng lấy làm kinh, nói ra mới biết cha năng ta bọ Châu, đã bị quan Thái-Thú bắt mà giam rồi.

Năng thân khoe đó, tôi cậu mình, quyết liều thân ma toác cho rồi. Bắt đắc dĩ Tích-Cửu phải đến quận ma nán ni, xin tha bọ Châu.

Quan Thái-Thú tha cho bọ Châu về, song bắt buộc phải cưới ở cho mình ba năm cho đủ một trăm vuông, rồi mới được phép đem con đi. Bọ Châu về rồi, bèn mở kho lấy tiền ra, sai pha trộn những lúa lứng lúa lép vào ma đong cho đủ một trăm vuông, sai người chở qua giao cho Tích-Cửu. Tích-Cửu thấy vậy thì nói với vợ rằng: «Thiệt cha năng lấy lòng kẻ tiểu-nhân mà đối đãi với người quân-tử đó. Ông tưởng tôi thèm một trăm vuông lúa của ông, nên bỏng pha trộn những lúa lứng lúa lép vô đó mà đong, tôi cố lấy ma làm chi hay sao, nên ông phải làm như vậy.» Bèn cưới xe bao bọn gia-đình đem lúa trở về cho bọ Châu, chàng không thèm lấy.

Lúc bây giờ, nhà Tích-Cửu tuy có dư chút đỉnh mặc dầu song rao dạo không chắc. Đêm kia có quan cướp ao vào, tên dạy-tớ hoảng kinh, la làng inói; song quân cướp ấy chỉ bắt có hai con lừa mà thôi.

Cách chừng nửa năm sau, ban đêm Tích-Cửu ngồi có ông đèn mà học, bỗng nghe có người khua động ngoài cửa; hỏi ai, thì lại ym lìm, không nghe đáp lại, bèn kêu tên dạy-tớ dậy ra mở cửa.

Chẳng dè, cửa vừa mới mở ra, hai con lừa bị quân cướp bắt lúc nọ, chạy sấn dại vào, rồi chạy thẳng ra nhà sau, đứng thở ở ở, mồ hôi ra ướt dầm; đốt đèn ra coi, thì mỗi con đều có chở một cái túi bằng da ở trên lưng rất nặng; mở cái túi ấy xuống coi, thì toàn là bạc ròng đầy túi.

Tích-Cửu lấy làm lạ, không biết bạc ấy ở đâu mà hai con lừa lại cho đem về vậy. Sau nghe rõ lại, thì đêm ấy quân cướp đánh nhà bọ Châu, lấy bạc bỏ dầy tại đa, bắt 2 con lừa ấy chở đi; bị phòng-binh (*tinh tuần*) rượt theo rất gắt, chúng nó phải bỏ mà chạy. Hai con lừa chạy ngang qua đó, nhờ chúng nhà chó, liền chạy đại vào.

Còn bọ Châu, từ ngày ở trong ngục, tuy được tha về, song trong mình vẫn bị đòn bọng đã nhiều, lại bị quân cướp đập thêm, làm cho ông-ta phát phát bịnh dau nặng rồi chết.

(Còn nữa.)

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé : 175 000 000 Frs — SIÈGE SOCIAL
Réserves — 96, Bd Haussmann
au 31-12-33 : 125.000.000 Frs — PARIS (VIIIe)

Président Comité d'Administration M. Rene THOMAS DE LA CHAUME
Directeur Général M. PAUL BAUDOUIN

Adresse Télégraphique : INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES PAYS
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORT BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	—HUÉ—	
SHANGHAI	NAMDINH	PAPEETE
TIENTSIN	PNOMPENH	
YUNNANFOU	QUINHON	PONDICHÉRY
	TOURANE	
	—VINH—	SINGAPORE

Corres pondants dans le monde entier

Traite toutes operations de Banque et de change

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

R. C. N° 1

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

BẤY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Sân-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiện và tinh báo để trị bịnh *đau tau*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong máy nhà Thuốc.

Có bán tại nhà in Imprimerie NGUYỄN-VAN-CUA
57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

CHỪNG NÀO ĐỨA TRẺ ĐÃ LỚN LÊN
MÀ SỮA KHÔNG ĐỦ CHO NÓ DÙNG
THÌ PHẢI CHO NÓ ĂN BỘT SỮA

NESTLE

HIỆU

CON-CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLE số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ quốc-ngữ của bác-sĩ Vidal, quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PILULES PINK

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tấy ; thuốc nầy làm cho hiết đói, làm cho các nước trong dạ dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đã thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn các bịnh tợi thì lớn nỗ và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh căn lực mỏi mệt.

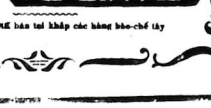

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — HẮC LÀO TỈT ĐỎ V. V.

TA LOC

Máu a bằng thuốc

SAN-SỞ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỞ

(Salseparaille Parisienne)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hãng bào - chế tây

THANH LƯỠNG

Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

NAY THUỐC CHỨ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức xương, bệnh sưng mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thêm càng khỏe, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sổ lòng, huyết mạch khó-điều hay ngủ ngất, mỗi năm nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8f50 — **PILULES FOSTER** — Hai Hộp 14f85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gởi mua tại nhà
H. BINAC, Phrm., số 26 Phố Ferdinand, PARIS

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÓ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* lắm cho khi uống khỏi nhầm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tổn.*

Hội chỉ trữ tại đường Vivienne Paris, mấn bài số 8.

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

La thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bịnh do

Một uất và Đờm dãi

sinh ra, nghĩa là

các bịnh ở Gan, ở Dạ giày (bao tử) ở ruột, ở tim, các bịnh động huyết, bịnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhìn kỹ tên kỹ

G. ROCHER, Bào-chế chuyên-môn
PARIS, 22, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

DÙNG "CRÉSYL" THIỆT

và sự biểu nhiệm chắc chắn là thứ theo cách bác học có một mình dầu hiệu

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT MƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HẮM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN (kinh-nghiệm thật, những lời khen giám-mộ, thiên-thật, thuận, tin định thu về)

THIỆT HỮU ICE (trong số thuốc đến, đã dùng mà nên vậy nhà nên khỏi đau đau, đã vậy trong đồng bạc, đến bên lấy cho khỏi đó quá)

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG (mà bịnh-tật thì theo đến, trăng-a mạnh, không, và chết, giảm mất và nhiều)

Là mới mình thử dầu "CRÉSYL-JEYES" đều trong-trẻo hết bịnh nơi thể

Hãy (Phải coi bông-hiệu) Ay hình con chim, nhãn hiệu "CRÉSYL-JEYES"